

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 145. — STEV. 145.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 19, 1922. — ČETRTEK, 19. OKTORA, 1922.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

ANGLIJA JE BAJE OSTALA NA CEDILU

Vlada Poincareja se hoče očividno zvezati z Rusijo in Turčijo. — Nenadna izpремembra v nazorih. — Evropska politika mora na vsak način tudi Rusijo vpoštovati. — Francija mora pokazati svojo dobro voljo. — Poroča Ferdinand Tuohy.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Obenem z modifikacijami politike Poincarejeve vlade glede Nemčije in pravilnega vprašanja je prišel tudi preobrat v stališču Francije napram sovjetski Rusiji. Ni je stvari, ki bi bila bolj očita kot je napol oficijsko kritiranje francoske vlade z Moskvo.

Medtem ko je Anglija zaposlena z notranjo politiko, skuša Francija skleniti dogovor z boljševiki prav kot ga je že sklenila s kemalisti. Dejanski ni nobene razlike med načrtom za zbljanje kot mu je dal izraza včeraj znotraj skrajni socialistični župan iz Lyonsa, senator Herriot, ki se je vrnjal včeraj iz Rusije ter načrtom vladnega glasila, "Le Temps".

Senator Herriot je reklo:

— Slednja stvar vodi k takim zvezam. Rusi hrepeno po njej. Na prvem koraku bi moral biti, da pokažemo svojo dobro voljo napram Rusiji s tem, da ustrajamo pri zahtevi, da bo zastopana na kateri konferenci, ki bo uravnala vprašanje Dardane.

Natombet za zvezo je zadel na splošno odobravjanje v časopisu Le Temps je izjavil:

— Če hočemo imeti evropsko politiko, moramo vzeti vpoštevati tudi Rusijo. V prihodnjih mesecih bo uravnavana kontrola ožin. Tudi smo dosegli čas, ko lahko Nemčija zahteva vstop v Ligo narodov.

Ti izgledi ne morejo pustiti brezbrizne nobene ruske vlade in naj ima ta vlada tak ali tak značaj. Ali je v interesu Rusije, da bi se dogovor glede ožin uveljavilo brez odobrenja Moskve? Ali da bi Nemčija stopila v Ligo narodov pred Rusijo? Mi vpravljemo Rusijo z vednostjo, kaj bi odgovorili kot Francozi.

Ta orientacija francoske politike postane še bolj pomembna, če se spomnimo, da je Rusija zaveznička kemalistične Turčije, dokim je Francija na temelju angleškega dogovora ustanovila kordialno antanto z isto Turčijo. Francija hoče očividno uveljaviti francosko-ruski-turški blok, sovražen angleški politiki na celi črtni.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI IN ZASE- DENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledede:

Jugoslavija:

Razpoložila na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in Jadranka banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.65	1,000 kron	\$ 5.10
400 kron	\$ 2.15	5,000 kron	\$ 25.00
500 kron	\$ 2.70	10,000 kron	\$ 49.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpoložila na zadnje pošte in izplačuje "Jadranka banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	\$ 2.75	500 lir	\$ 23.50
100 lir	\$ 5.00	1000 lir	\$ 46.00
300 lir	\$ 14.10		

Za posiljatve, ki presegajo zmesek dvajsetsto kron ali pa dvatisoč lir dovoljno po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepriskakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po cenil onega dne, ko nam dospe poslan denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarijih glejte poseben poglavje v tem listu. Denar nam je poslat najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

PARIZ NASPROTUJE ODHODU CLEMENCEA-A

Maršal Franchet d'Esperey je divnili trpkе obtožbe proti francoskemu vojnemu ministrskemu predsedniku.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Ploha napadov, katero se vsaki dan vprizarja na prejšnjega francoskega ministrskoga predsednika Clemenceauja ter njegovo namenavano potovanje v Združene države kaže, da bo stari državnik zapustil Pariz skoraj brez prijateljev. Od vseh strani prihajajo ohsodbe, ki niso nič mantrke, čeprav niso takoj sijajne kot so bile one prejšnjega ministrskoga predsednika Caillauxa v newyorškem "World".

Včerajšnji izbruh je prisel od maršala Franchet d'Esperey v Alžiru. Maršal je noveljeval zmagovljeni zavezniki armadi v Solumu.

D'Esperey trdi, da je izročil Clemenceau Turčijo Angliji; da je skoraj prepričal odločilno zmagovljeni nad Bolgari, ko je umaknil 8 divizij d'Espereya na predvečer bitke za službo proti boljševikom in da je odgovoren za natot sledenje upor francoskega brodovja v Crnem morju, ko se mornarji niso hoteli boriti proti četam Letnima.

Napad komunistov na nemške kemaliste, ki so imeli sestanek, so započeli ruski komunisti, kateri na tisoči prosti naokrog po Bo-Hru, ker noče vladu miceri storiti, da bi jih prijeli ter spravili zopet preko meje.

Ker so prišli do spoznanja, da izgubijo kemalizem v Rusiji na vseh, so prestavili agitatorje svoje delovanje v Berlin, ki se jim je del kot najbolj ugodno polje, da dirajo svojo revolucionarno propagando.

Njih izjalovljenje nam tudi kaže, da je komunizem mrtve v Nemčiji kot politično vprašanje. Kljub dobro organizirani propagandi so komunisti ni posrečeni zvesti svojega načrta, da bi napolnili cirkus Busch ter izključili s tem člane Lige.

Nobenega znamenja ni opaziti, da bi spadala Liga za vzdržanje mira in reda v kategorijo organizacij, ki so prepozname na temelju nove postave za obrambo republike, kajti program zborovanja je bil posvečen razpravi o ekonomskem položaju dežele.

Spošno pe prevladuje utis, da ni imel prav, ko je sklenil potovati preko Atlantika, da bodo njegova razkrivite še bolj ohladila navdušenost Amerikancev za Francijo in da bi moral pustiti popolnoma pri miru versalsko mirovno pogodbou.

Malo pozornosti posvajajo poskušen potovega dela časopisa, ki skuša potegniti paralelo med temi nemiri ter revolucionarnimi dnevi iz leta 1919. in 1920. Izgredi so komšili v par urah ter niso imeli nobene druge posledice, kot da so razkrili slabost komunistične stranke.

NADALJNA ZRAČNA LADJA UNIČENA

Od sedaj naprej bodo rabili za armadne zračne ladje le še plin, ki se ne užge, imenovan Helium.

San Antonio, Texas, 18. okt. — Največja armadna zračna ladja Združenih držav, "C-2", je zgorela včeraj vsled eksplozije vodnika, ter bila popolnoma uničena, ko so jo hoteli privleči iz lope na Brooks Field, da se dvigne za nadaljni polet.

Zračna ladja je prišla že na polovico iz lope, ko jo je prijet neki sunek vetra. Pri tem se je zadel prednji del zračne ladje v vrata lope in vsled močnega pritiska je eksplodiral vodnik, s katereim je bil napolnjen balon. V naslednjem trenutku je bila celo zračna ladja v plamenih in iz osmih mož obtožbe posadka se je mogla rešiti le s tem, da je skočila iz gondole. Sedem med njimi je dobilo poškodbe in štiri so se zdrobile kosti. Tri minute po eksploziji ni ostalo od posnos zračne ladje nič drugega kot kadeče se razvaline.

Major Strauss, poveljnik in seržant Albrecht, mašinist, sta med ranjenimi, a noben teh dveh ni nevarno poškodovan.

Washington, D. C., 18. okt. — Vojni tajnik Weeks je izjavil danes, ko je dobil poročilo o uničenju zračne ladje "C-2", da bodo tri nove armadne zračne ladje, katere grade sedaj, pripravljene za uporabo Helium plina. Helium je plin, ki ne eksplodira in tudi ne gori. Mornariški tajnik Denby je podal slično izjavbo glede zračnih ladji, katere grade sedaj za mornarico. Nosilna sila helija ni tako velika kot ona vodnika ter je helij tudi dosti bolj drag kot pa vodik, a ni neveran, dočim eksplodira vodnik, če se ga prične ali če je izpostavljen pritisku.

Cela viharna in včasih dvomljiva preteklost Clemenceauja je bila naenkrat zopet pogreta in ponavljajo se navadno obolžljive proti njemu, da je vzel denar od angleškega zunanjega urada pred trideset leti. To obolžljivite je omileni tudi Caillaux.

Na drugi strani pa je opaziti tendenco važnih provincialnih organov, da podpirajo "Tigra", kajti žele mu dobro srčno na potovanju. Vsled tega ni mogoče reči, da sploh ne bo zastopal francoskega javnega mnjenja.

Spošno pe prevladuje utis, da ni imel prav, ko je sklenil potovati preko Atlantika, da bodo njegova razkrivite še bolj ohladila navdušenost Amerikancev za Francijo in da bi moral pustiti popolnoma pri miru versalsko mirovno pogodbou.

V veliko ogorčenje Andre Tardieu-ja, glavnega priborčnika Clemenceauja, si je zunanjji urad počasi umil roke vsprije bližajočega se potovanja Clemenceauja. Politični učinek tega potovanja bo najbrž velik, kajti njegov povratak bo ravno padel v čas, ko se bo pričel uvodni boj za pozicije tekom volitev leta 1924.

Pariz noče na noben način vrjeti, da bi bila resnična trdidev "Tigra", da se ne bo nikdar vrnil v politiko, tudi če bi imel priliko za to.

Prejšnji ministrski predsednik se mudi sedaj v Parizu. Svoje trdišči ure na dan porabi za izprehode po mestu ter noče na noben način razpravljati o svojem potovanju v Ameriko ali o napadih, kateri so vpravorili nanj.

En mesec od danes naprej se bo izkral v Združenih državah. Čeprav bo posvetil precejšnji del svojih dohodkov dobrodelnosti, bo še vedno napravil čistih 250 tisoč frankov.

SIBIRSKA RDEČA ARMADA NAPREDUJE

Vladivostok, Sibirija, 18. okt.

Vpriči poraza, katerega je doživel armada, predstavljajoča proti-sovjetsko vlado v Vladivostoku, je odredil admiral Stark, ki poveljuje tukaj, da morajo parniki odvesti zadnje "bele", kakor hitro bo izpravljeno Vladivostoka od strani Japonev izvršeno.

London, Anglia, 18. oktobra.

Lloyd, George bo najbrž razpuštil parlament ter raspisal nove volitve, potem katerih naj mu da narod zaupnico.

ROJAKI, NAROČAJTE SE
NA "GLAS NARODA" NAJ-
VEČJI SLOVENSKI DNEV-
NIK V ZDRAVJAH

POSLEDICE GROZNE RAZSTRJE ELBE

ZADOSTNA SREDSTVA NEMŠKIH KOMUNISTOV

Vlada domneva, da so prišla ta denarna sredstva iz Moskve. Harden je odšel iz Berlina.

GRKI SE UMIKAJO V SILNEM STRAHU

Na tisoče preplašenih Grkov je pribalo v Rodosto, kajti domnevajo, da je Turki pred vratmi. — Vse prodajalne in pekarne v mestu so zaprte. — Namen Nansegevove odbora. — Proklamacija grškega revolucionarnega komiteja.

Rodosto, Tracieja, 18. oktobra.

To mesto je postal izhodišče za grško izpraznenje iztočne Tracieje. Osem v dvajset tisoč beguncev, prevzetih od panike, se je zbralo tukaj in vse te navdajajo na slavno zmago, katero so takrat Nemeji, Rusi in Avstrije izvovali nad francoskim imperijalom. Smirno pred tremi tedni.

Vsakdo je prepričan, da so Turki pred vratmi in nobena stvar jih ne more potolažiti.

Sposočno prevladuje mnenje, da bodo dospeli kemalisti istočasno z angleškimi okupacijskimi četami in vsak begunec upa, da bo imel pred tem dogodkom lep pas vode med svojo osebo in Rodostom.

Celo mesto z vsem svojim ekstra prebivalstvom, je opustilo svoje normalne dolžnosti in posebno v beguncev se zbirajo na morskih bregovih ter čakajo nervozno na ladje preko vsega begunca.

Nadaljni predmet, ki je zelo priljubljen pri teh listih, je delovanje komunistov. Najprvo trdi, da ti listi, da lahko komunisti in njihovi soščenci pretejo nemške nacija in njih pristaže, da se jim pač ljubi in da se polejne na zavzame zanje, najbrž na miglaj od zgoraj. Tudi pravijo, da so dobili komunisti s temi listi, da so dobili komunisti svoja precejšnja sredstva iz inozemstva, najbrž iz Moskve. Glede tega je skusala priti vlada na jasno ter priredila vsevedov hišne preiskave ter izvedovala arretacije.

Za enkrat pa še niso bili razkriti viri komunističnega bogastva. Močan oddelek policije je obiskal uredništvo "Rdeče zastave", a ni došlo načel, pač pa zaprl par urednikov. Komunisti pa so se medtem razljutili ter prete z generalno stavko, katere pa ne podpirajo na tem polju vse mogočne strokovne organizacije.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)FRANZ SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.Subscription Yearly \$6.00
\$5000 BO ZASLUŽIL NA TESENAdvertisements on Agreement.
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemati nedelj in praznikov.

Dopolni brez podpisja in osebnosti se ne približujejo. Denar naj se blagovno pošlje po Money Order. Pri spremembah kraja narodnikov prosimo, da se nam tudi prejmejo bivališča naznamen, da hitreje najdemo nastavnika.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2776

VOLILCI IN PROHIBICIJA

Med drugimi lepimi stvarmi naj bi izvedla prohibicija tudi to, da bi se izločilo vprašanje opojnih pič, ki je že dolga leta upivalo na politiko in volitve. Uvedba prohibicijskega tiranstva pa ni imela drugega uspeha kot da je spravila to vprašanje še bolj v ospredje in kot kažejo vsa znamenja, bo prišlo to vprašanje v veliki meri vpoštov pri prihodnjih volitvah.

V številnih okrajih, kjer se pripravljajo na kongresne volitve, igra vprašanje, če je kandidat "suh" ali "moker" precej veliko ulog. Nasprotinci prohibicije, ki so bili radi nepričakovane in naravnost presenetljivega uspeha prohibicijskega gibanja izpravili omamljeni, vsled česar se tudi niso mogli zgrniti skupaj k odločni obrambi, so počasi zopet prišli k sapi ter hočjo v vseh državah izpolnili svoje organizacije za boj proti Volsteadovi postavi. Prvikrat bo mogoče pri sedanjih volitvah opaziti nekaj, horbo priljeno slično organiziranemu odporu nasprotnikov prohibicije v večjem obsegu. Splošno se priznava, da imajo mokrati precej upanja, da si pribobe nekaj sedežev v poslanskih zbornicah, a voditelji prohibicijonistov so prepričani, da bo kongres še naprej vzdržal prohibicijo kot je uveljavljena sedaj.

Narodna zveza proti prohibiciji računa, da bo dobila za svojo stvar petdeset zastopnikov v kongresu. Tudi če se bo to pričakovanje izpolnilo, ne bo še mogoče vproroziti navala proti Volsteadovi postavi.

Tak izid pa bi na vsak način napravil utis, kajti mogotei, ki imajo sedaj vso moč v rokah, bi prišli do spoznanja, da se je narod že naveličal njih nezgodnega tiranstva ter varušta v zadevi, ki je konečno le privatna stvar vsakega posameznega.

AMERIKA IN LIGA NARODOV

Oni Amerikane, ki simpatizirajo z zavezniki, so zopet uvedli veliko agitacijo, naj bi se Združene države pridružile Lige narodov.

Kot posebni vzrok navajajo, da bi se turško vprašanje tako resno ne razvilo, če bi bila Amerika članica Lige narodov. Zakaj in kako, pa nočemo povedati.

Liga narodov je lepa ideja, — zaenkrat ni nič drugega kot ideja.

Sicer že obstoji zveza narodov, toda to je zveza zmagovitih narodov, ki nočemo sprejeti v svojo sredo premagancev.

In če bi bile Združene države v Ligi, kaj potem? Naš zastopnik bi bil tam slammati mož, kajti Ligo kontrolira Anglija in Francija.

Anglija in Francija bi pa samo zastranitega radi dobili Ameriko na svojo stran, da bi zanj hodila pri vsaki najmanjši prilik v ogenj po kostanje.

Člani našega kongresa, ki so se bili vdeležili konvencije mirovne zveze v Ženevi, so zopet doma. Dana jim je bila prilika, da se so na tenu mesta prepričali o delovanju Lige narodov. V njih se je utrdilo mnenje, da je kongres Združenih držav storil prav, ker je odločno zavrnil Wilsonove predloge.

Če bi bila Amerika članica Lige narodov, bi dames namakala malozijska tla kri ameriških fantov.

Tega mnenja so vsi, ki so natančno zasledovali razvoj dogodkov, posebno po delovanju Lige.

Liga narodov se je dozdaj obdajala v nekak svetniški sijaj, dosegla pa ni micosar in tudi ničesar ne bo, dokler ji bosta vladali dve velesili v edinem namenu, da se izkoristita žno.

Senator McKinley iz Illinois, ki je bil tudi v Ženevi, je izjavil:

— Liga ne hodi po poti, ki ji je bila ob ustanovitvi začrtana. Spoznala je, da ne more narekovati narodom, kaj smejo in česar ne smejo storiti.

Če hoče biti Liga narodov, kaj vredna, mora postati Liga narodov v pravem pomenu besede.

Biti mora zveza, v katero bodo sprejeti vsi narodi pod istimi pogoji.

Vsi člani morajo imeti iste pravice in iste dolžnosti.

Zaenkrat je pa Liga narodov orodje dveh evropskih velesil, ki jo hočeta izrabljati v svoje lastne interese.

Iz Jugoslavije.

Novi finančni viri.

Iz Beograda se poroča: Po seji je ladja zatekla na otok Krf, kamor je prišla popolnoma nepoškodovana. Iz krfskega pristanišča se je vrnila v domače vode.

Defravdacija na beograjski pošti.

Beograjska policija je aretirala poštne uradnike Miodraga Marovića, ki je bil v službovam do deljen beograjski borci. Pomeriv je 202.000 Din uradnega denarja, katerega je baje na borzi zaigral.

"Vila Velebita" se ni potopila.

Poročalo se je, da se je v Jadranskem morju potopila jugoslovanska ladjda "Vila Velebita", ki pa se je izkazala kot ne-

\$5000 BO ZASLUŽIL NA TESEN

Peter Zgaga

Velik shod se je vršil, in na sledi je govoril suhaški agent ter ves slinast zatrjeval dobrote prohibicije.

— Ni je boljše stvari na svetu kot je prohibicija — je rekel. — Ni je boljše stvari za zdravje in za dolgo življenje.

— Naši predniki so pili, zakaj bi pa mi ne smeli? — ga je prekinil protestant.

— No, naši predniki, naši predniki — se je izviral suhaš in iskal dokaza. — In slednji ga je našel v krilatih besedah:

— Seveda, zato so pa naši starci in prastari očetje umrli, ker so pili.

Takih in podobnih dokazov se poslužujejo prohibicijonisti vse povsod.

Sedaj je v teku velika preiskava glede premogovnega vprašanja.

In ko bo ta preiskava končana, naj se druga vrši.

Pričes je naj premog in koliko je kamenja v njem.

Suhaš ponosno izjavlja: — Naše stalešje je pravilno. Odkar je uveljavljena prohibicija, so se denarne vloge na bankah znatno zvišale.

Zadnjici so celo objavili statistiko, iz katere je razvidno, da so tekmo enega leta naraste vloge v ameriških bankah za oseminosemdeset milijonov dolarjev ter da se je število vlagateljev zvišalo za osemstotisoč.

Račun je menda točen, toda njegova ozadje je nejasno.

Število butlegarjev se je zvišalo v Ameriki za osemstotisoč.

Svota, ki so jo ljudje brez koticla plačali butlegarjem, pa znaša približno oseminosemdeset milijonov dolarjev.

Pri takih statistikah bi se ne smelo vprašati, koliko denarja je naloženega.

Pač pa, kdo ga je naložil.

V listih čitam naslednjo značilno vest:

19-letna gospodična Gladys Edwards je šla na izprehod po newyorskem Centralnem parku. Običejno je bila po najnovješti modi, torej v kikljo, ki se je vlekla znotraj.

Veter je pa poreden, in baš ko je šel mimo nje Morris Leweritz, ki je zaviljala v želenju.

Fant je začuden obstal ter dal izraza svojemu občudovanju z besedami: — Poglej, kako lepe noge ima!

Punea je poklicala stražnika ter ga dala na mestu aretirati. Sodnik ga je obsodil na pet doberjev kazni, torej za vsako bledo en dolar.

Bog je, koliko bi moral revči plačati, če bi rekel: — Poglej, kako grde noge ima!

Nemški komunisti so izbrali neko žensko, ki bo kandidirala za predsednika nemške republike.

Nemški narod si bo dobro premisli, predno jo bo volil.

Nemški narod ima namreč slabše izkušnje.

Enkrat je namreč že imel na krmilu staro babo — kajzera Viljema — in ve, kam ga je pritrnila njegova vlada.

Na obtožni klopi in Trstu je sedel Valentin Russian, ki je nedavno tekmo zadrzal v Trstu.

V hiši št. 8 v bližini Industrie so se v imidru vzgleda sajce. Ogenj bi se bil z laskoto pogasil, da ni bilo burje, ki je raznesla iskre po strehi, katera se je tudi vnela. Nastal je nepopiven strah med družinami v hiši. Panika se je razširila tudi na stanovalec bližnjih poslopij, po katerih je burja nosila iskre. Strah je bil tem večji, ker je bil, ko so ognjegasei prisl, plamen zajel že vso streho na gorči hiši. Ognjegasei so naredili vse, kar je bilo v njihovih močeh, toda kljub vsemu prizadovanju niso mogli preprečiti, da bi ne bilo zgorelo stanovanje z vsem pohištvo v potem nadstropju, kjer je stanovala ga Katarina Skorjavec.

Himen.

V Selu na Vipavskem se je poocil Joško Petan, uradnik "Slovenske banke" v Mariboru, z gospodijo Slavko Mermoljevo, hčerkjo veleposestnika v Selu.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEĆI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRAVJU.

Orkestri brez dirigenta.

Sovjeti so odločili, da ne sme biti nobenega despotizma glede vodstva, niti v umetnosti. Vsled tega pripeljalo v Moskvi konecne orkestrov brez vsakega dirigenta. Sovjeti so odločili, da so ti koncerti zelo dobro izpadli.

— Ni je boljše stvari na svetu kot je prohibicija — je rekel. — Ni je boljše stvari za zdravje in za dolgo življenje.

— Naši predniki so pili, zakaj bi pa mi ne smeli? — ga je prekinil protestant.

— No, naši predniki, naši predniki — se je izviral suhaš in iskal dokaza. — In slednji ga je našel v krilatih besedah:

— Seveda, zato so pa naši starci in prastari očetje umrli, ker so pili.

Takih in podobnih dokazov se poslužujejo prohibicijonisti vse povsod.

Nasilen tat.

Neznan moški je dne 16. septembra nekemu trgovcu večjo množino usnja in mu ga ponudil v nakup. Ker je trgovec opravilno sumil, da je usnja uladen, zato je opozoril orožnike. Oružnik Malogaj je neznanca, ki se ni mogel legitimirati, aretiral, neznanec pa je nahomu potegnil iz žepa in volver in ustrelil. Zadel je orožnika, poter pa se odpeljal s kolegom. Zasedovanje je ostalo brez uspešno. Težko ranjenega orožnika so prepeljali v ljublj. bolničko.

Rad bi izvedel, kje se nahaja KATARINA JEVC. Poprav je se pisala Gradišek. Od mene je odšla 26. septembra in nič ne vem, kam.

Ako kdo rojakov ve, kje se nahaja, vljudno prosim, da mi napišete.

Suhaš ponosno izjavlja: — Naše stalešje je pravilno. Odkar je uveljavljena prohibicija, so se denarne vloge na bankah znatno zvišale.

Zadnjici so celo objavili statistiko, iz katere je razvidno, da so tekmo enega leta naraste vloge v ameriških bankah za oseminosemdeset milijonov dolarjev ter da se je število vlagateljev zvišalo za osemstotisoč.

Račun je menda točen, toda njegova ozadje je nejasno.

Število butlegarjev se je zvišalo v Ameriki za osemstotisoč.

Svota, ki so jo ljudje brez koticla plačali butlegarjem, pa znaša približno oseminosemdeset milijonov dolarjev.

Pri takih statistikah bi se ne smelo vprašati, koliko denarja je naloženega.

Pač pa, kdo ga je naložil.

V listih čitam naslednjo značilno vest:

19-letna gospodična Gladys Edwards je šla na izprehod po newyorskem Centralnem parku. Običejno je bila po najnovješti modi, torej v kikljo, ki se je vlekla znotraj.

Veter je pa poreden, in baš ko je šel mimo nje Morris Leweritz, ki je zaviljala v želenju.

Fant je začuden obstal ter dal izraza svojemu občudovanju z besedami: — Poglej, kako lepe noge ima!

Punea je poklicala stražnika ter ga dala na mestu aretirati. Sodnik ga je obsodil na pet doberjev kazni, torej za vsako bledo en dolar.

Bog je, koliko bi moral revči plačati, če bi rekel: — Poglej, kako grde noge ima!

Nemški komunisti so izbrali neko žensko, ki bo kandidirala za predsednika nemške republike.

Nemški narod si bo dobro premisli, predno jo bo volil.

Nemški narod ima namreč slabše izkušnje.

Enkrat je namreč že imel na krmilu staro babo — kajzera Viljema — in ve, kam ga je pritrnila njeg

Glasilo Jugoslovanske

Vstanovljena leta 1898.

Iz urada društva sv. Jurija štev. 61
J. S. K. Jednote.

Reading, Pa.

Z mesecem oktobrom je bila dana prilika rojakom, da so bili vsake pristopnine prosti.

Z mesecem novembrom je pa dana zopet lepa priložnost vsem članom in članicam društva Štev. 61, da vpišejo ali predložijo svoje otroke za vstop, ker so vsake pristopnine prosti. Pristopno bo dem jaz sam plačal za vsakega otroka, katerega bo dem jaz predložil na prihodnji novemberski seji koja se ima vršiti dne 11. novembra. Opaziti je, da je še veliko članov našega društva, kateri nimajo vpisanih svojih otrok pri društvu.

Bujni vrtec mladinskega oddelka jako evete, toda moral bi evetičti še lepše. V tekočem letu smo morali presajati te bujne evete v odrasli oddelek. Vinogradnik mora zmiraj vsajati nove trte, če hoče da bo vinograd popelen. Ako nima novih trt in novih moči, ni za pričakovati, da bo šlo tako dolgo naprej.

Toraj, naš bujni vrtec moramo ohraniti svež, ter mesto evetke, koje presadimo, moramo vsaditi mladike, od kajih moremo pričakovati enkrat močno steblo.

Mi, starci člani, bomo še mora kakih deset let, a gotovo se pa budem sčasom eden za drugim izredčili. Zato pa glejmo, da vsadimo kolikor mogoče več novih in svežih članov. Priložnost je zdaj najlepša.

Kdor iz med članov želi, da bi vpsil v društvo svoje otroke, naj jih naznani meni do dne 11. novembra, da jih zamorem jaz potem predložiti na omenjeni seji. Vsak otrok, koga je jaz predložim, bo pristopnine prost. Plaćal boste le mesečni asesment 16¢.

To velja le za mesec november. Kateri bo pa potem želel pristopiti, bo moral plačati pristopnino. Upam toraj, da bo kaj odmevov!

Bratsko pozdravljeni!
John Pezdirc, tajnik.

D op i s.

Braddock, Pa.

Tem potom naznjam članom in članicam društva sv. Alojzija št. 31 JSKJ., da se je pri redni seji dne 15. oktobra zaključilo, da se priredi veselica v litvinski dvoranji na Washington cesti, med 8 in 9. ulico, v soboto 28. oktobra. Vabijo se vsi člani in članice, da se obipo udeleži. Društvo vabi tudi društvo Napredni Slovenec št. 300 SNPJ. in tudi vse ostale občinstva. Svirala bo dobra godba. Za pijačo in prigrizek bo skrbel za to izvoljeni odbor. Torej vsi na veselicu dne 28. oktobra! Veselica se prične ob 7. uri zvečer.

Nadalje se naznaja članom in članicam, da je društvo zaključilo, da bodo vstopnice za člane 50¢, ravno tako za članice enakopravne, kakor tudi neenakopravne. Glasovanje je bilo in sprejeti, da mora vsak član in članica plačati vstopnico, še se udeleži veselice ali ne. Za stranske velja ravno ista cena, namreč moški 50¢, ženske 25¢.

Nadalje je bilo zaključeno, da se dà hišna ura na žrebjanje in da vsak član vzame 10 listkov po 10¢, pa naj jih proda ali naj jih sem imam. Ura bo žrebana na decembro vi seji.

Nadalje naznanim članom, da naj vsak gleda, da bo plačal asesment do 25. dne v mesecu, ako ne, se bo postopal po pravilih. Blagajna ni, da bi iz nje dokladali. Vsak član, kateri ni še plačal na klade, katera je bila naložena meseca maja, namreč 60¢, bo suspendiran, če ne poravnava do prihodnje seje. Izvzeti so vsi premogarji, kateri niso delali v času štrajka.

Vsem oddaljenim članom naznjam, naj vsak pošilja denar na sedanjega tajnika, dokler ne bo drugi izvoljen. Naslov je:

John A. Germ,
507 Cherry Way, Braddock, Pa.

Himen.

V Poljanah nad Škofjo Loko sta se 18. septembra poročila gdž. Franča Grošelj in Ante Gnidovec, kranjski oficijal pri min. finanč. Kranjec, 84, 2811, 1000, 20.

Naznanilo.

New York, N. Y.

Tem potom se naznaja članom in članicam društva "Orel" št. 90 JSKJ. in New Yorku, da se brez izjeme vsi udeleži prihodnje triletne seje v soboto 21. oktobra ob 8. uri zvečer v društveni dvorani. Ker imamo nekaj zelo važnih točk za rešiti, vladljivo prosim, da se omenjene seje za gotovo udeležiti blagovoliti. Neopravilna odnosnost te seje se oglobi po društvenih pravilih.

Z bratskim pozdravom vdani Valentin Orehek, tajnik.

Zgodin ali nesreča?

Brez sledu je izginil znani maborški prodajalec klobas Matevž Žnaker, 85 let star. Zadnjie so ga videli dne 10. septembra v neki gostilni na Pobreški cesti, od takrat ga pogrešajo. Bati se je, da je postal žrtev zločina.

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. Jednote.

PRITOŽBE IN OBTOŽBE.

Zadnje čase sprejemam veliko število raznih vprašanj in pritožb od posameznikov, kateri so bili suspendirani ali pa črtani radi stavkokasta, tekom premogarskega štrajka. Mnogo jih je, ki se čutijo prizadetim in zdi se jim, da so bili po krivici suspendirani ali črtani. Vsak ki se čuti prizadetim, se obrne na glavni urad, brez da bi se ozrl na pravila in vloži svojo pritožbo na pravem mestu.

Pravila, člen XXVI., točka 2, na strani 62, v pravilih določa, da se posamezniki imajo najprvo pritožiti pri svojem društvu in sicer pisemnim potom. Kadar se to zgodi, mora društvo sestaviti društveno poroto ali razsodišče, katerega naloga je rešiti pritožbo po istem načinu kot je predpisano za glav. porotni odbor. Ako dotičnik, kateri se je pritožil, ni zadovoljen z razsodbo društvene porote, ima pravico obrniti se na glavni porotni odbor, da še isti preišče zadevo in poda nepristransko razsodbo.

Moj namen na stavkokazov zagovarjati, ampak le podučiti prizadete, katere instanče se imajo najprvo poslužiti. Gotovo je, da je kateri tudi po krivici suspendiran in vsakemu je dana prilika, da to tudi dokaze. Stavkokasto ni samo nečasten temveč tudi nevaren poklic. Člani ki stavkokazio, so suspendirani raditev, ker so podvrženi nevarnemu poklicu. Znano je tudi, da stavkokaza sovraži vsake zavedene delavec, in nekateri so zravnega že precej vročevrki, da na skrivaj napadejo stavkokaze. Včasih se pripeti, da je dosti stavkokazov ranjenih ali celo ubitih. Torej se ne da tajiti, — stavkokasto je nevaren poklic.

Kapitalisti, ki skušajo zlomititi vsako stavko, ne morejo dobiti izkušenih delavev, vsak črnec je dobrodošel, samo da je za "število". Delati poleg neizkušenih stavkokazov je tudi nevarno, do skifikat se priprete nesreče samo radi nevednosti. To posebno velja v premogorih. Podporne organizacije imajo pravico braniti se proti nevarnim rizikom, zato je določeno v pravilih, da se mora suspendirati stavkokazole od bolniške podpore za prve tri mesece, in če še nadalje opravljajo take posle, se jih mora enostavno črtati iz društva in Jednote.

V mnogih krajih so se naši člani držali na stavki celih pet mesecov. Nekateri so še sedaj na stavki. Drugi se zopet vračajo na delo, v krajih kjer je stavka izgubljena. V takih krajih, je že stavkarjem sploh težko dobiti delo, ker so premogokopi napolnjeni z načetje. Moje odkrito mnenje je, da kdor je toliko časa ustrajal na stavki, je pač imel dobre namene za izboljšati svoj položaj. Če je stavka izgubljena, ni to njegova krivda, ampak je krivda onih, ki so nezavedni. Krivda je tudi unijskih voditeljev samih, ker so podpisali separativne pogodbe in to ravno v času, ko je bil najboljši čas za skupno zmago. Na tisoči premogarjev so prepustili žalostni usodi današnjega krivčnega sistema. Unijska načela so: "Združeni zmagamo, razdrženi podležemo". Če pa voditelji sami kršijo to lepo načelo, tedaj je čas, da se delave zdramijo ter da ob prihodnjih volitvah pometejo s takimi pijačami.

Unije se potrebne in dobre, potrebne bodo toliko časa, dokler ne bo delave imeli svojih zastopnikov v vodilnih vladnih uradih. Joseph Pishler, gl. tajnik.

Premembe med društvi in Jednoto za mesec sept.

Društvo sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.

Pristopili: — John Lovshin, 1906, 22298, 500, 16; — John Gouze, 06, 22299, 500, 16; — Frank Baltich, 1896, 22254, 500, 26.

Zopet sprejet: — Joe Prus, 1895, 16493, 1000, 18.

Prestopil k društ. št. 100, Mc Kinley, Minn. — Frank Krivec, 1880, 18366, 500, 36.

Društvo Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.

Prestopil k društ. št. 1, Ely, Minn. — John Koshak, 1901, 19047, 1000, 16.

Društvo Sv. Barbare, št. 5 Soudan, Minn.

Pristopil: — Anthony Jernathic, 1897, 22310, 1000, 25.

Zopet sprejet: — Matt Nemanich, 1888, 16214, 1000, 25.

Društvo Sv. Alojzija, št. 6 Lorain, Ohio.

Pristopili: — Sam Kezman, 1893, 22274, 500, 29; — Frank Tomasich, 97, 22275, 500, 25.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 9, Calumet, Mich.

Prestopil k društ. št. 11, Omaha, Neb. — Joseph Weiss, 1884, 3763, 1000, 21.

Premenila zavarovalnino iz \$500 na \$1000 — Mary Sterk, 1883, 8337, 1000, 30.

Društvo sv. Joefa, št. 12, Pittsburgh, Pa.

Pristopili: — Albert Volk, 1902, 22269, 1000, 20; — Frank Si-

moneich, 1898, 22270, 500, 24.

Zopet sprejet: — Vicent Pire, 1881, 16437, 1000, 32.

Suspendirani: — Pohn Laurich, 1879, 1636, 500, 30; — Jacob

Kranjec, 84, 2811, 1000, 20.

Društvo sv. Jozefa, št. 13, Pittsburgh, Pa.

Pristopili: — Mike Jankovitz, 1882, 21468, 1000, 38.

Suspendirani: — Joseph Mismavš, 1894, 20618, 1500, 26; —

Verona Muenak, 1893, 19065, 500, 24; — Helena Knavs, 1871, 8451, 500, 35.

Črtani: — Frank Kolene, 1874, 5496, 1000, 32; — Louis Kirkof, 81, 15109, 1000, 31.

Društvo sv. Cirila in Metoda, štev. 16, Johnstown, Pa.

Suspendirani: — Filip Furlan, 1891, 20979, 500, 30; — Gabriela

Mikus, 84, 18849, 500, 33.

Društvo sv. Alojzija, štev. 18, Rock Springs, Wyo.

Pristopil k društ. št. 139, Cadilac, Mich. — John Lazar, 1860, 2654, 1000, 44.

Društvo sv. Jožefa, štev. 20, Gilbert, Minn.

Suspendirani: — Matt Simonovič, 1877, 18123, 1000, 38.

Prestopil k društ. št. 107, Duluth, Minn. — Louis Germ, 1897, 21496, 1000, 24.

Društvo sv. Alojzija, štev. 21, Denver, Colo.

Pristopili: — Edward Kostelic, 1906, 22277, 1000, 16; — Joe

Cesar, 05, 22264, 500, 17; — Michael Smole, 04, 22266, 1000, 19; — Ignacij Mrša, 1893, 22265, 1000, 29.

Društvo sv. Ime Jezusa, štev. 25, Eveleth, Minn.

Pristopili: — Mary Fritz, 1903, 22251, 500, 19; — Katherine

Fritz, 04, 22252, 500, 18; — Frank Urbicha, 06, 22253, 1000, 16.

Suspendirani: — Martin Berg, 1878, 16750, 1500, 39; — Fr.

Dergane, 22053, 500, 24; — John Dolinsek, 81, 12562, 1000, 29; —

Mary Dolinsek, 95, 18389, 1000, 21; — John Plestenjak, 87, 17423, 1000, 27.

Prestopil k društ. št. 37, Cleveland, Ohio. — Frank Shirok, 1902, 21127, 1000, 19.

Društvo sv. Štefana, štev. 26, Pittsburgh, Pa.

Pristopli: — John Trempus, 1893, 22278, 250, 29; — Louis Sed-

mak, 79, 22280, 1000, 43; — Victoria Frenk, 90, 22281, 1000, 32; — Mary Dozelan, 78, 22279, 1000, 44.

Društvo sv. Mihaela, štev. 27, Diamondville, Wyo.

Pristopli: — Fr. Wm. Kochevar, 1904, 22311, 1000, 18.

V petrograjski bolnišnici.

(Slike iz sedanjosti petrograda.)

V Peteru zima, Drhtim, Dry ni. Zvečer so prišli, pogledali, konstirali znake pogavice in me odpeljali v bolnico. Sledili so me, ostriigli lase, dali raztrgan plašč in spremili v epidemični oddelek.

V sobi mrzlo, vlažno, kurjeno ni vso zimo. Dry mi, Bolniki drhte, stokajo. Ležal sem v nezavesti štiri dni, prebudil sem se. Križa je minila. Gledam — na sosednjem postelji mrljč. Grimasa prezira na ustih, eči pol odprte. Gnušen pogled. Vprašam usmiljenko, na čem je umrl. Hrana je slaba, krizo je prestal, organizem zahteva dobre hrane, mi je pa njuamo.

Prišel je zdravnik. Preiskal me je. Nevarnost ni, samo opozarjam, če ne dobro hrana, ozdravite, če ne dvomim. Tri dni mleko, samo mleko, potem kaj lahkega, bel kruh, jaje v mehku. Razumem sem. Zdravnik je odšel. Prišla je služkinja z veliko skledo. Razdaja dnevno porejjo kruha. — Položila mi je košček. Vzel sem ga v roke, 30. dk. črn, smrdi po kislem. Zopeno! Služkinji se vrača s čajnikom. Naliva bolnikom po kozareu vroče vode. Vse. Ob dveh kosilo. Kozarec smrdče kaže vode, dve žlici kaše brez masla. Zvezec večerja. Kozarec vroče vode. V sobi pa zima. Drhtim pod tremi odejami, zvili sem se v kolac in drhtim. Strašno. Jdel bi rad, kruh pa je trd, kisel — ne morem. Kličem usmiljenko. Prosim za božjo voljo, naj mu še edene. Ni več moči. Usmilila se je. Pokrila me je s tremi plašči. Toplo je postal. Spanje premaguje. Čutim, leže nekaj po hrbitu, po rokah, po nogah. Dvigam edoje, gledam — rjuha je polna uši. Zopeno. Kličem usmiljenko. Sestrica, kaj imate res v bolnici uši? Odkod so prišli? Mar sem jih pripeljal seboj iz Sibirije?

Ne tega blaga je pri nas dovolj. Kaj hočemo. Mila ni, perilani, služkinje nočejo nositi odeje na prosti. Hrane dobivajo maloziveti ni mogoče, umreti tudi ne. Zakaj naj človek dela? Odšla je. Zavil sem se. Lezejo, grizejo, telo srbi — fej, ostudno, gnusen spomin. Trpiš. Kam naj grem? Slabost, roke ne dvigneš. Spanje premaguje, pozno je. Bolniki stokajo, hrope, prevratajo se, govorijo v omotici. Oči se zatiskajo. Čutim — nekaj pleza po nogah. Gledam. Grozno! Podgana, velika podgana! Pogledala me je, skočila je na tla. Gledam — na tleh begajo na vse strani, zbirajo se v kotu, beže na vse strani, zopet se zbirajo. Posvetujejo se. Prva je skočila na sosedovo posteljo, vojaški kruha na nočni omari. Vrgla ga je na tla. Dve sta ga zgrabile i vlekle v luknjo. Prišlo jih je več. Po deset lezejo iz luknje, iz vseh kotov se plazijo, velike, z ustnidimi golimi repi. — Srečavajo se, beže na vse strani, evljijo. Gnušno. Tu, v tujem mestu, ni človeka, da mu poveš besedo, da ga prosiš pomoči.

Pokril sem se čez glavo. Dušno. Slikam, podgane civilijo, bolniki stokajo, kriče v omotici — vse se je zmešalo v krik obupa, groze. Ne morem zaspasti.

Slišim — zopet je skočila na posteljo, hodi po odeji, leže na glavo. Premaknil sem se — skočila je na tla. In zopet, zopet, brez konca. Po telesu pa leze, grize. Misliš sem, da znorim. Ne, nisem znotrel. Mučil sem se do jutra, zjutraj sem zaspal.

Prebudil sem se. Na drugi strani sosed-mrljč. Desno roko je stisnil v pest, obraz je strašen, izkriven. Usta odprtja. Na ustih prezir, prokletje. Umrl je tudi od lakote. Ni človeka, da bi pomagal.

Prišla je služkinja z vedrom Polila tla. Potegnila je curjo sem — tja, gotovo. Vlažno. Od stropa kaplja, stene so mokre, tla mokra. Prinesla je kruh, vročo vodo. Poskusil sem, ne gre, a lačen sem strašno.

Prišel je zdravnik. "Doktor, kaj moram res od lakote umreti, kaj res v bolnici nimata hrane za težko bolne? Ne morem vendar jesti tega kruha."

"Ne morem pomagati. Glavni zdravnik je prosil — odklonil mi. Ničgo mi krivi." Zdravnica

BEGUNCI PRED AMERIŠKIM KONZULATOM V SMIRNI.

Kakšno je življenje v zavojevani Smirni?

"Corriere della Sera", javlja iz Smirne: V Smirni se je začelo strogo pregledovanje potnikov. Ni se mogoče izkreati ne vkrečati, ne da bi se šlo skozi Karakol, policijo, ki jo je turško povljeniščvo ustanovalo v pristaniških uradih. Na ta način se hoče prepričati, da bi mogli zbežati Grki in Armence, katere nameravajo neusmiljeno internirati, izvzemši samo starece, ženske in otroke. Tekom preiskav, ki jih izvršujejo neizprosne patrule po hišah, skrivališčih in ulicah, ali med množico pred konzulatoma, se aretirajo in odganjajo tudi državljanje drugih držav. Tedaj morajo konzuli v taborišča pri postaji in rešiti te nesrečnike njihove grozne usode. Obrežje kražajo neprehnomu te nesrečne vrste, prisiljene korakati med bodali. Te vrste se srečavajo z žalostnimi procesijami žensk in starcev, polnih otrok in svežnjev, ki vlečejo svoje uboštvo na italijanske, francoske in angleške ladje, katere jih bodo odpeljale v Mitilene ali Pirej.

V grozi svoje tragedije in v tem neprekidnem krvavjenju ran se Smirna lahko smatra uradno zvezde; ko pa bo aparat popolnoma dogovoren, se bo zelo, da obliki sploh ne postojijo več. — Karabombi med parniki ali pa aeroplani v meglji se ne bodo mogli več dogajati. V severnih mestih, kjer gosta zimska meglja prepričuje vsak promet, bodo upravljači tramvajev, avtomobilov in kočji nosili očala, ki jim bodo razčiščevala pregled, kakor ob solnčnem dnevu.

Najbolj čudovit pa bo učinek tega aparata v vojnem stanju. V bodoči vojni — kajti vojni, žalibog, še ne bo zmanjkal, — se bodo s tem aparatom dala pregledati vsa področja, skrivališča in zasede. Izključena bodo vsa masikana kretanja čet, boriti se bo zadržalo vse le megle. To so zanjščeni. Omi bodo najbolj prizadeti. Čisto nemogoče bo odslje varati možička, ki bo nosil čudotvorne očala, in bo z njimi mogel motriti in nadzorovati svojo boljšo polovico iz pisarne, kavarne in drugod, kjer bo pa tudi sam prisiljen k največji opreznosti. Dobre mame bodo odslje tudi lažje pazile na svoje dražestne hčerice.

In ker se dajo s tem novim izumom opazovati tudi stvari, ki so očesu navadnega zemljana nevidne, bomo lahko kmalu pregledovali celotno kolekcijo duhov, ki za enkrat špiritistom in ostalim učenjakom dražijo in mešajo možgan. Doživeli bomo dan, ko bomo lahko točno opazovali svoje umrle znance pred sodnim stolom večnosti, gledali njihovo kazeno ali pa poveličanje.

Predvsem pa je treba povdari, da je izum največje važnosti za očjo domovino iznajditeljevo. Mogočna Italija bo s tem aparatom videla utemeljeno svoje vi-

za preej mirno. Poleg toliko bende je primanjkovala tudi voda. Sedaj se je popravil vodovod iz Nalkabunara, ki je bil pokvarjen vsled požara.

Na krovu ladje "Vittorio Emanuele" se je izvršil dogodek, ki je morda edini v zgodovini italijanske vojne mornarice. Mlada italijanska žena je bila rešena z materjo in sestro na čudežen način od požara, dočim je mož izginil v plamenu. Bila je sprejeta na krov vojne ladje, kjer je po rodila. Stregla sta ji dva vojaška zdravnika, prisiljena izvrševali poklic babice. Otrok, kateremu gre dobro kakor tudi materi, bo dobil ime Viktor Emanuel.

Nekoliko stotin italijanskih družin bo ostalo še nadalje v Smirni. Ostali bodo tam tudi piemontski dominikanci in nekateri salezianci. Dominikanski samostan s šolami in cerkvijo je postal nedotaknjen, salezijanci pa so izgubili vse. Ostal bo v Smirni tudi nadškof mons. Vallega. Italijanska kolonija je utrela ogromno škodo, česarovo so nekateri okraji ostali nepoškodovani. Uničeni so konzulat, poštni urad, vojaški u-

rad, trgovska šola, Banco di Roma, cerkev in samostan sv. Marije in bolnišnica sv. Antonia. Konzulat in poštni urad sta bila zarasno postavljena v nepoškodovan poslopja.

Ministri angorske vlade, ki so prispolili v Smirno, so prinesli seboj navdušenje, ki ga je vzbudila zmaga v prestolnici. Predsednik Renf beg je imel na množico slavnosten govor, v katerem je pozdravil, da bo turški narod vztrajal v boju, dokler izpolni vse svoje narodne težnje. V proslavo zmage je bilo izvršeno nekoliko ovnov. Jedro turške vojske, ki šteje kakih 70.000 mož, je bilo poslano proti severu v treh vrstah, v smeri proti morski ožini in Marmorskem morju. Kemal paša in njegov višji štab, maršal Izmet paša, poveljniki vse zapadne fronte in Nuredin paša, poveljnik v zadnji protigrški ofenzivi, se nahajajo še v Burnobi, smirnskem predmestju in letovišču. Raznimi delegacijami, ki so prosile, da bi ga smeje obiskati, je dal Kemal paša sporočiti: "Naj me pridejo obiskati na sever," to je "proti Carigradu in Traciji".

Nepisana postava v Afriki. Južna Francija se zavzema za bikoborbe.

Zadnja pošta iz belgijskega Konga prinaša odmev drame, ki je prva te vrste v kronikah afriških teritorijev.

Stvar se tiče nekega Alberta Censier, belgijskega trgovca, katerega je v Elizabethville, Katanga, umoril črnec Mussafari. Po pravici ali krivici je črnec domnevno v srečnjek, ki vlečejo svoje uboštvo na italijanske, francoske in angleške ladje, katere jih bodo odpeljale v Mitilene ali Pirej.

Akeijski komitej narodnih prosto-

stnih jugov v listu Le Feu — (Ogenj): —

— Toulouse in Avignon!

— Vstanite, ljudje na jugu. Blizu se čas, ko bomo videli izginiti se ono malo, kar nam je ostalo na naših prejšnjih prostostih.

— Zopet so napadli bikoborbe, ki so naša naprava. Sramota!

— Kampanova vodi zveza, ustanovljena v Franciji, na inicijativu tujcev in obravna se proti narodnim občajem naše dežele Oc.

— Prišla je ura sodbe.

— Najvišje sodišče je dejanski razveljavilo odsodbo mirovnega sodnika v Oranu, in tudi sodnika v Nimes, ki sta oprostila matorje ter s tem potrdila naše pravice.

— Blizu se trenutek, ko moramo vpraviti velikansko manifestacijo v vseh naših južnih mestih, kjer se vrše bikoborbe.

— Dvignite se ter bodite pripravljeni!

Vaš komitej.

Journal des Debats vprašuje na podlagi tega poziva svoje južne rojake, če niso šli morda predaleč v svojem navdušenju za bikoborbe.

Oskrba Beograda z bolgarsko moko.

Aprovizacijski odbor beograjske občine je poslal v Bolgarsko dva svoja delegata zaradi nabave mokre. Kruli je moke bi baje stal 18 krov 1 kilogram.

Litvinov glede Rusije.

Litvinov, znani boljševiški državnik, je humorist, čeprav se mogoče on sam ne zaveda tega ter ga tudi drugi ne upoštevajo v tej ulogi.

Ko je govoril o sovjetsku, je reklo:

— Naša vlada je najbolj stalna celvena svetu. Edina je, ki se ni izpremenila v zadnjih petih letih.

Ob neki drugi priliki pa je reklo:

— Ni je dežele na svetu, ki bi budi večjo varnost za investiranje kapitala kot je Rusija.

Železniške naloge vsled deževja.

Kakor poročajo iz Mostarja v Hrvaštvini, se je vsled dolgotrajnega deževja na železniški progri pri Ravennem sesul velik del hriba na železniški tir. Vlak, ki odhaja zvečer iz Gruža v Sarajevo, je zavolil v kamenje in prst, vsled česar sta lokomotiva in službeni vagon skočila s tira. Vlakovodja je postal žrtev nezgod. Ostal je na mestu mrtev. Med potniki je zavladala panika, vendar ni bilo druge nesreče — Podobna nezgoda se je pripetila pri Dobravici, kjer pa ni bilo človeških žrtv.

Iz Beograda poročajo, da je pri Starjem Jankovcu dne 14. septembra hrvoščki, ki je iz Zagreba vozil proti Beogradu, trčil v tovorni vlak. Več oseb je bilo ranjenih.

Samomor ruskega fabrikanta.

V Beogradu se je v hotelu "Srbija" obesil Ivan Protopopov, tovarnar iz Moskve, ki je s svojo ženo Manfiso že dalje časa živel v Beogradu. Manfisa je v zadnjih dneh sprejela angažma na berlinski operi in je nameravala v kratkem odpotovati. Protopopov tega koraka žene ni odobravil in je razburjenosti izvrnil samomor,

Premembe med društvom in Jednoto za mesec sep t.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

hek Jr., 1902, 19724, 1000, 16; — John Grahek Sr., 1880, 16671, 1000, 33; — John Urbas, 76, 19394, 1000, 40; — John Somrok Sr., 79, 16113, 1000, 34; — John Somrok Jr., 1905, 21316, 500, 16; — Johana Somrok, 1887, 17779, 1000, 27.

Društvo sv. Jurija, št. 118, Cokedale, Colo.

Prestopil k društvu št. 38, Pueblo, Colo. — John Vojnich, 1880, 18700, 1000, 36.

Društvo sv. Marija Čistega Spočetja, št. 120, Ely, Minn.

Pristopila: — Louise Korehak, 1906, 22303, 1000, 17; — Anna Maurin, 06, 22302, 1000, 16.

Zvišala zavarovalnino iz \$500 na \$1500, — Mary Pluth, 1882, 8032, 1500, 32.

Društvo sv. Treh Kraljev št. 121, Dodson, Md.

Suspendiran: — Paul Dekleva, 1890, 18589, 500, 26.

Društvo sv. Frančiška, št. 122, Homer City, Pa.

Zopet sprejet: — Peter Romanik, 1892, 21583, 1000, 29.

Suspendiran: — John Chelovski, 1878, 20097, 1000, 40; — Benedict Juran, 83, 20481, 500, 37.

Društvo sv. Alojzija, št. 123, Ironton, Minn.

Prestopili k društvu št. 117, Sartell, Minn. — Joseph Laurich, 1883, 17403, 1500, 37; — Julia Laurich, 93, 18966, 500, 24.

Društvo "Boča", št. 125, Iselin, Pa.

Zopet sprejeti: — Valentine Cocianich, 1891, 20543, 1000, 29; — Joseph Martini,

MLADIH ZLOČINCEV LASTNI ŽIVOTOPISI.

POTEVIN IZ POD POHORJA.

Dne 5. oktobra 1910. ob pol osmih zvečer je natakarica Helena S. v poselski sobi hotela I. v Ljubljani naletela na 13 let starega fantiča. Jokal se je in pravil, da je izgrevši mater, ki ga je privredila v Ljubljano, da si pošče del; očim ga je namreč spolil z doma. Natakarice se je fantek zasmilil in ker je trdil, da ima v Prešernovi ulici tetu, je naprosila zanega gospoda, da spremi sirotka tja. Gospod, takisto dobrega sreca, je vzel malega nebohljenca pod svoje okrilje, korakala sta proti Prešernovi ulici, ali pred glavno pošto se je mali nebohljenec pomešal med ljudi in jadrno izginil. Gospod nazaj v hotel in zdaj še se je natakarica malo ozrla po poselski sobi in dognala da ji je iz predala ukradenih 20 krov. Obvestila je policijo in čez peti dve ur so fanta že prijeli. Ukradenega denarja je imel še 14 K 73 v.; za drugo si je bil kupil krtačico za zobe, ustno vodo, klobont, pa tudi krtačo in čistilo za čevlje in seveda večerjo. Naše so se pri njem tudi še bele rokavice in dva slovenska trakova. Ukradenega denarja je imel še 14 K 73 v.; za drugo si je bil kupil krtačico za zobe, ustno vodo, klobont, pa tudi krtačo in čistilo za čevlje in seveda večerjo. Naše so se pri njem tudi še bele rokavice in dva slovenska trakova. Upris je pred sodnika. Dobro razvit, zelo čeden, inteligenten deček. Toda lažni! Ta lažnost njegova je bila najpomembnejši znak globoku mu ukoreninjene zanikarnosti, ki ni nič dobrega očitala za njegovo bodočnost. Ime je povedal pravo: Jože K. iz R. pri Mariboru. Vse drugo je bilo izlagano; kod jih hodil v šolo, kdaj in zakaj je ostavil šolo, odkod ima novo gorenještajersko obliko, ki ga je po popisu natakarice tako hitro izdala policiji, odkod rokavice in trakova. Dognalo se je, da je že pred 14 dnevi eno noč prenočeval v odličnem ljubljanskem hotelu; tačas se je na zglašnici označil za mesarskega vajence. Čim pa je prišel v posest Danicnih trakov, mu je vzrastla domišljjanost in predzrno se je predstavljal za realca dasi je imel le par običajnih razredov ljudske šole na deželi.

Sodnik ga je opozoril, kako ga bijo lastne laži po zobeh, in dobrohotno dostavil, da se mu smili, ker, zdrav in nadarjen, torej sposoben za boljšo bodočnost, vendor sili v svojo nesrečo. Naše se je deček razjokal in izjavil, da se bo "hinrihal", ker mu ni več živeti na svetu. Res je v poskovalnem zaporu poizkusil se obesiti na hlačenem jermenu.

Pomiril se je po in potem napisal sledenči svoj životopis:

Kdo je tega največ kriv, da sem jaz takšen postal, to so prvi starši, drugič pa moji starejši prijatelji. Moj rajni oče so bili kovači, imeli so zmeraj enega včasih tudi dva pomaga in enega mladega učenca in so tudi strašno radi pili žganje. V jutru na vse teče se ga že precej naličili. Potem so kakšni dve uri delali v kovačnici ter so mene poslali po žganje, ko ni bilo daleč, še tri minute ne, recimo par metrov, kar na zgornji kraj kovačnice je bilo gostilna. Ko sem primnesil žganje, so mi ga tudi zelodali piti, včasi so me hoteli z njim zlatiti — bil sem šele komaj 3½ leta star, čisto majhen otrok, ter sem se tudi zelo prividal žganju.

Preforska imenovanja.

Za ravnatelja realne gimnazije v Murski Soboti je imenovan dr. Janko Pohar. Za profesorja na mariborskem moškem učiteljušču je imenovan Preravec.

Kamnik za Jugoslovensko Matico.

Dne 10. sept. se je vrnila v Kamniku tombola, zdržana z ljudsko veselico v mestnem parku, katera je bila od vseh slojev iz Kamnika in bližnje okolice zelo številno posetena. V dokaz temu je lep finančni uspeh prireditve, ki je dosegel Jugoslovenski Matici 21,000 krov čistega dobitka.

Za otroško bolnico v Mariboru.

Odbor mariborske obrtnice razstave je dovolil, da smejo požrtvovale gospe in gospodinje pobirati na razstavi prispevke za snoučenje otroško bolnico v Mariboru. V par dneh so dame nabrali lepo što nad 50.000 dinarjev.

Pretidraginjski shod v Ljubljani.

Za 19. sept. popoldne so sklicale državne nameščence in sogrobe državnih nameščencev v Ljubljani

vadiila Filip C., potem Matija V. nazaj čez Planine ter sem med potom tisto uro prodal; dobil sem 8 krov. Potem sem šel v vlak ter sem se peljal v Maribor iz Maribora pa na Ptuj, tam sem se klatil okoli in nazadnje sem vel eni kmeti in hranične bukvete sem tudi enega fanta natolkel. Vzel sem tudi pri drugem kmetu 4 krome in ta me je dobil v vezi ter je šel z menoj po oronika. Oraonika sva srečala na cesti in oroniku me je potem peljana sodnijo. Tam sem bil šest dni na preiskavi, potem so me obsovali na osem dni. Ko sem odslužil kazensko, so me peljali v Maribor na okrajno sodišče, tam sem bil na preiskavi 14 dni in potem so izvedeli, da sem jaz vzel uro ter sem šel na Slatino. Tam sem prenočil in drugi dan naprej in sem hodil tri dni do Stor, to je predzadnjina postaja Celjska. Tamkaj sem našel ob cesti eno ležišče na trati in ob strani ležišča je tudi ležala listnica z dvema bankovnima, eden po 50 krov, drugi po 20 krov. Jaz sem hitro pobral in spravil v žep, potem sem šel v Celje in sem si kupil obliko, črevlje, klobuk, srajco in potem sem se odpeljal v Ljubljano. Prišel sem v Ljubljano 24. IX. 1909. In sem prespal v hotelu. Drugo jutro sem se spet odpeljal na Jezero. V Jesenicah sem prestopil vlak ter sem se peljal v Gorico.

V Gorici sem pustil kofer in sem šel v Trst. V Trst sem prišel tudi v Pohorju, ta se imenuje Štefan D., in tam je bilo zelo prijazno, pa samo z deklo se nisva zastopila. Ter smo enkrat pozimi dva vozili samoté na saneh v dolino in smo tudi malo vinu pili ter sem bil pijan, pa sem vendar še zavlekel sani domov gor v Pohorje. Potem me je pa zagnal kmetom sin s štirimi volovi po štrtinjak nalite vodo v grapo. Jaz grem in vprežem vole v sanii in poženem, pa nisem dobro dobro vozil in se mi je štrtinjak zvrnil s sanii v grapo. Potem sem po gnal vole gor domov in sem jih pustil zunaj na dvorišču, ker sem se bal, da bi bil gospodarjev sin hud, ter sem ubežal domov. To je bilo 3. meseca januarja.

Potem sem se pa podal k Sv. Lovrenetu nad Mariborom. Tam sem spet našel hitro dobro službo, — tam sem krmil krave in sem jim tudi zmirom lagal, da bom šel enkrat domov po poselske bukvine, šel pa nisem, tako da so mi meli tri mesece brez vsega poročila. Bil sem pri Tereziji N. Potem sem šel enkrat v kraj, pa tudi več nazaj in sem se zmenil klatil naprej proti Koroški in prišel sem v Sp. Dravograd. Tamkaj sem vzel enemu hlapevu in poštelje. Potem sem šel v Šp. Dravograd. Tamkaj sem bil samo eden teden in sem šel zaradi tega, ker je bil strašno siten. In potem sem šel

(Dalje prihodnjic).

Vlomi in tativne.

Slovenec dr. Cvetko Gregorijev, tajnik Saveza industrijev v Beogradu, stanejoč v Zorini ulici št. 82, se je v soboto 16. septembra vrnil s svojo družino z dvojmesnega dopusta v keplišču. Našel je sicer svoje stanovanje v redu, toda že dan kasneje je zjutraj opazil, da je izginila škatljica z nakitom v vrednosti 50,000 dinarjev (200,000 krov).

Velik vlon v trgovino Josipa Laha v Osluševicih je bil izvršen ponodi od 14. na 15. septembra po neznanih zlikovcih. Odnesli so manufakture v vrednosti 250,000 K. Pobrali so vše z izjemo 5 kosov borbentov. Med ukradenimi stvarmi se nahaja razne vrste štop, cajg, več vrst borbentov, pléti, naravne volnene rute in rute za na glavo. Zelo značilno je, da so od specerije odnesli le eno boljšo salamo, katera jim je gotovo dobro tehnika. O storileh ni nobenega sledu. Vaščani sodijo, da tuječi še niso mogli zvedeti za novodostalo zalogu.

V graščini barona Apfaltreina pri Viru so se oglasti neznanici rokovanji ter odnesli raznega blaga v vrednosti 6000 krov; kocijaža Stajerja so okradli za 3400, hlapeva Radneliča pa za 300 krov.

Pri Cirmanu v Št. Vidu je bilo vajeno Brodniku ukradenko kolo, vredno 4500 krov.

V trgovini Ivana Deleja v Gorjancih so neznanici tatoi pokrakli za 10,000 krov raznega blaga.

V Zidanem mostu je bila sodne in oficijalnu Podgorniku ukradena denarnica z vsebino 1200 krov.

Pozor!

V današnjem izdaji Glasa Naroda je objavljen oglas dobrozročne trdve patentnih odvetnikov A. M. Wilson, Inc., Washington, D. C. Trdva je bila ustanovljena pred tridesetimi leti ter je preskrbela slovenskim iznajdliteljem veliko patentov.

Z veseljem se oziramo na iznajdliteljev zmožnost naših rojekov in državnih nameščencev in državne nameščence, zbrane na javnem shodu v Mestnem domu v Ljubljani dne 19. sept. 1922, ugotavljamo z obupom in ogorodenjem, da je beda državnih nameščencev, seda naša in naših družin priklicela tal o daleč, da nam pretira v pravem pomenu besede glad in zmrzovanje — vse to zaradi smotno nizkih plač državnih uslužencev spriča stražne, vedno na iznajdlitelj.

Mnogolejni rekord in obstoj A. M. Wilson, Inc. dokazuje, da je trdva dobra, zanesljiva ter zasluzi vso podporo s strani slovenskih

caščajoče draginje. To našo bedo razgrinjam javno pred sodobno družbo, ki istočasno skoraj v vseh neuradniških krogih živi v izobilju, deloma naravnost v razkošju, razsipnosti in pijančevanju. Morda se vendar zave sramote, ki jo zadeva, ke brezbrizno pušča, da poginja stebri države — državno uradništvo. Razgrinjam svojo bedo pred svojim delo in krahodajalcem državno upravo, ki je dolžna svojim uslužencem za poštano in zvesto delo zagotoviti vsaj človeku vredno eksistence. Ni naša naloga iskati poti in sredstev za pomoč, to je stvar vlade in vseh, k: so za današnje stanje v državi odgovorni. Predlagamo pa svoje minimalne zahteve, katere se morajo uresničiti, da se beda državnih nameščencev vsaj ublaži, če že ne odpravi. Zahtevamo, 1. da se službeno pragaatika državnih nameščencev brez zavlačevanja uzakoni ob istočasnom reguliranju draginjskih doklad; 2. da vlada uporabi vsa sredstva, ki so ji na razpolago, da doseže izdatno znižanje cen vseh živilskega potrebščin, zlasti živil, oblike in obuvala, ter da prepreči nečloveško odiranje in navijanje cen po vseh očnih, ki imajo živilske potrebščine na prodaj; 3. da vlada istočasno s porastom draginje stopnjuje tudi draginjske doklade; 4. da vlada enkratni prispevek za načrtovano najnajnješo potrebščino. V slučaju neugoditve naj si sama pripisuje konsekvenčne. — Po sprejeti resoluciji se je k besedi oglašila še ga Čuščeva. Njen govor je prevevala precej duhovit ironija na rovač razpasenega parvenizma in plutokracije. Gdje, Števjeva je nato zaključila shod, ki je potekel dostojno.

caščajoče draginje. To našo bedo razgrinjam javno pred sodobno družbo, ki istočasno skoraj v vseh neuradniških krogih živi v izobilju, deloma naravnost v razkošju, razsipnosti in pijančevanju. Morda se vendar zave sramote, ki jo zadeva, ke brezbrizno pušča, da poginja stebri države — državno uradništvo. Razgrinjam svojo bedo pred svojim delo in krahodajalcem državno upravo, ki je dolžna svojim uslužencem za poštano in zvesto delo zagotoviti vsaj človeku vredno eksistence. Ni naša naloga iskati poti in sredstev za pomoč, to je stvar vlade in vseh, k: so za današnje stanje v državi odgovorni. Predlagamo pa svoje minimalne zahteve, katere se morajo uresničiti, da se beda državnih nameščencev vsaj ublaži, če že ne odpravi. Zahtevamo, 1. da se službeno pragaatika državnih nameščencev brez zavlačevanja uzakoni ob istočasnom reguliranju draginjskih doklad; 2. da vlada uporabi vsa sredstva, ki so ji na razpolago, da doseže izdatno znižanje cen vseh živilskega potrebščin, zlasti živil, oblike in obuvala, ter da prepreči nečloveško odiranje in navijanje cen po vseh očnih, ki imajo živilske potrebščine na prodaj; 3. da vlada istočasno s porastom draginje stopnjuje tudi draginjske doklade; 4. da vlada enkratni prispevek za načrtovano najnajnješo potrebščino. V slučaju neugoditve naj si sama pripisuje konsekvenčne. — Po sprejeti resoluciji se je k besedi oglašila še ga Čuščeva. Njen govor je prevevala precej duhovit ironija na rovač razpasenega parvenizma in plutokracije. Gdje, Števjeva je nato zaključila shod, ki je potekel dostojno.

Vedno zanesljiva — izredno visoka kakovost.

PA ŠE NEKAJ — ŠTEDILNA MOKA.

Uniforme za nižje gozdarsko osobje.

Ako želite dobiti

sorodnike ali znance

iz stare domovine,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Room 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

(Nasproti sodnije.)

Se priporoča rojakom v vseh notarskih poslih. Posreduje v tožbenih zadevah med strankami tu in v starem kraju. Preiskeva stanje zemljišč tukaj in v domovini. Posreduje pri Izterjanju denarja v starem kraju živelnih dedičev od Varuhu Tujezemske Lastnine v Washingtonu. Izvršuje prevede

in tolmači na sodnih in daje vsakovrstne informacije zaston.

Gene nizke, delo točno in pravilno.

POZOR!
Slovenci, Hrvati in Srbi,
ki potujejo skozi New York.

Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša prenočišča in boste najbolj postreženi.

Ciste sobe z eno ali dvema posteljima. Prostor za 250 oseb. Domča kahinja. Najnajšje cene.

AUGUST BACH, 63 Greenwich St., New York

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

za leto 1923

JE IZSEL.

Koledar je bolj obširen, kot je bil pretekla leta; vsebuje 192 strani. Vsebuje krasne slike, ter presega glede zanimivih razprav, pripovesti, in poučnih člankov vse dosedanje.

Cena je s poštino samo 40 centov
za Jugoslavijo je ista cena.

Izrežite ta kupon, pridelite pokritje v znamkah ali Money Order, ter pošljite nam.

Naročilni list.

SLOVENIC PUBLISHING COMP.
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Priloženo pošljam \$ € za kar Vas prosim, da mi takoj pošljete izt. "SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR" za leto 1923.

Ime Naslov

New York, N. Y.

KAPITAN BLOOD

NJEGOVĀ ODIŠEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

25

(Nadaljevanje.)
Osmo poglavje.

ŠPANCI.

Ponosna ladja, ki je smela tako varno pripluti v Carlisle zaliv pod napačno zastavo, je bila španska privatirka, ki je prišla, da odplača nekaj težkega dolga, katerega so nagromadili Bratje obali. Osvetiti se je hotela tudi za poraz obeh španskih zlatih ladij, namenjenih v Cadiz. Zgodilo se je namreč, da je galeji, ki je ušla iz boja več ali manj polomljena, poveljeval Don Diego de Espinosa v Valdez, ki je bil zelo urem, ponosen in vročekrven gospod.

Razkačen od svojega poraza je prisegel dati Anglezem lekcijo, katero si bodo zapomnili, čeprav je pozabljal pri tem, da je njegovo lastno obnašanje povzročilo ta poraz. Hotel je iztrgati list iz knjige Morgana in onih drugih morskih roparjev ter vproritati kaznilno ekspedicijo proti kaki angleški naselbini. Nesreča za njega in številne druge je hotela, da ni bilo njegovega brata, admirala, pri roki, da bi ga zadrlaval, ko je v ta namen opremil v San Juan de Porto Rico ladjo Cineo Llagas. Izbral si je za svoj pohod otok Barbados, kojega narava moč je napravila njegove branilec najbrž brezkrbnim. Izbral si je ta otok tudi raditega, ker so njegovi agenti zasedli ladjo Pride of Devon do Carlisle zaliva. Izbral pa si je tudi trenutek, ko ni bilo v Carlisle zalivu nobene angleške bojne ladje.

Tako dobro so se mu posrečili vsi njegovi nameni, da ni vzbudil niti najmanjšega suma, dokler ni pozdravil fort na kratko razdaljo s salvo iz dvajsetih topov.

Štirje opazovalci v stokadi so videli, kako se je velika ladja počasi pomikala naprej sredi oblaka dima ter se obrnila tako, da je oddala na nepripravljeni fort nadaljnjo salvo z drugo stranjo.

Ko je počila druga salva, se je prebudit Bishop iz okorelosti ter se spomnil, kje je njegova dolžnost. Spodaj v mestu so fanično razbijali po bobnih in nekdo je tudi trobental, prav kot bi bilo treba še nadalje oglašati nevarnost. Mesto polkovnika Bishopa kot poveljnika milice na Barbados, je bilo na čelu slabih sil v onem fortu, katerega so sedaj španski topovi rušili v prah.

Ko se je spomnil tega, je odhitel s podvojeno naglico in obična sta se spustila za njim.

Mr. Blood se je obrnil proti Jeremiji Pittu. Smejal se je gromok.

— To pač lahko imenujemo pravočasno prekinjenje — je rek. — Sam vrag ve, kaj bo prišlo iz tega, — je dostavil.

Ko je zagrmela tretja salva, je pobral Palmetto pero ter ga zopet položil na hrbot Pitta.

Sopihajoč in hropeč je prihitel takrat v stokado Kent in zanj nekako dvajset delavev, med katerimi je bilo nekaj črnecov. Vse pa je prevzel panjen strah. Povedel jih je v dolgo belo hiso ter prišel z njimi kmalu zopet ven. Bili so oboroženi z mušketami in nekateri s helebardami.

Medtem ko je ta četa odhitela, je Kent obstal za trenutek ter rekel sužnjem:

— V gozdove. Tam se skrije v travo ter čakajte, dokler ne bo vse pri kraju in dokler ne nabijemo teh španskih svinj.

Nato je odhitel za svojimi ljudmi, da se pridruži četam v mestu, kjerih naloga je bila uničiti Špance, ki bi se izkrali.

Sužnji bi se mu v istem trenutku pokorili, če bi ne bilo Mr. Blooda.

— Kaj treba take nagliec v tej vročini! — je rek. — Mogoče sploh ne bo treba v gozdove in če bo treba, je dosti časa storiti to, ko se bodo Španci polastili mesta.

Vsled tega je ostalo nekako dvajset sužnjev v stokadi in vsi so opazovali s svoje prednostne točke potek divje bitke, ki je divjala spodaj.

Izkrejanju Špancev je nasprotovala milica v družbi slehrnega otočana, ki je mogel nositi orožje in sicer z obupno odločnostjo ljudi, ki veda, da ne morejo pričakovati nikake milosti v slučaju poraza. Okrutost španskega vojaštva je postala že prislovica.

Morgan ali d'Onnora nista nitni v času, ko sta bila najhujša, nikdar izvršila takih grozot kot so jih bili zmožni ti gospodje iz Kastilje.

Španski poveljnik pa je poznal svoj posel, česar ne moremo ravno trditi o milici na Barbados, če hočemo biti pravčni. Ko si je enkrat pridobil prednost prenenetilnega udarca, s katerim je stavl izven akcije fort, jim je kmalu pokazal, da je mojster položaja. Svoje topove je obrnil sedaj proti odprtemu prostoru za popolom, kjer je nerodni Bishop zbral svoje junake ter pričel trditi milice na krvave koste. Kril je s tem tudi izkrcavajoče se oddelke, ki so hiteli proti bregu v svojih lastnih čolnih ter v čolnih onih, ki so odšli ven proti veliki ladji, še predno je bila ugotovljena njen identitet.

Bor je trajal celo popoldne in pokanje mušket je prodrl globlje v mesto ter kazalo, da so se morali branilec stalno umikati. Ko je zahajalo solnečje, je vladilo in gospodovalo v Bridgetownu dve sto in petdeset Špancev, otočani so bili razoroženi in v vladni hiši je Den Diego informiral governerja Steeda, ki je vtej paniki popoloma pozabil na svojo putiko, polkovnika Bishopa in drugo njenega častnika z uljudnostjo, ki ni bila nič druga kot porogljivost, o svoti, katero zahteva kot odkupnino.

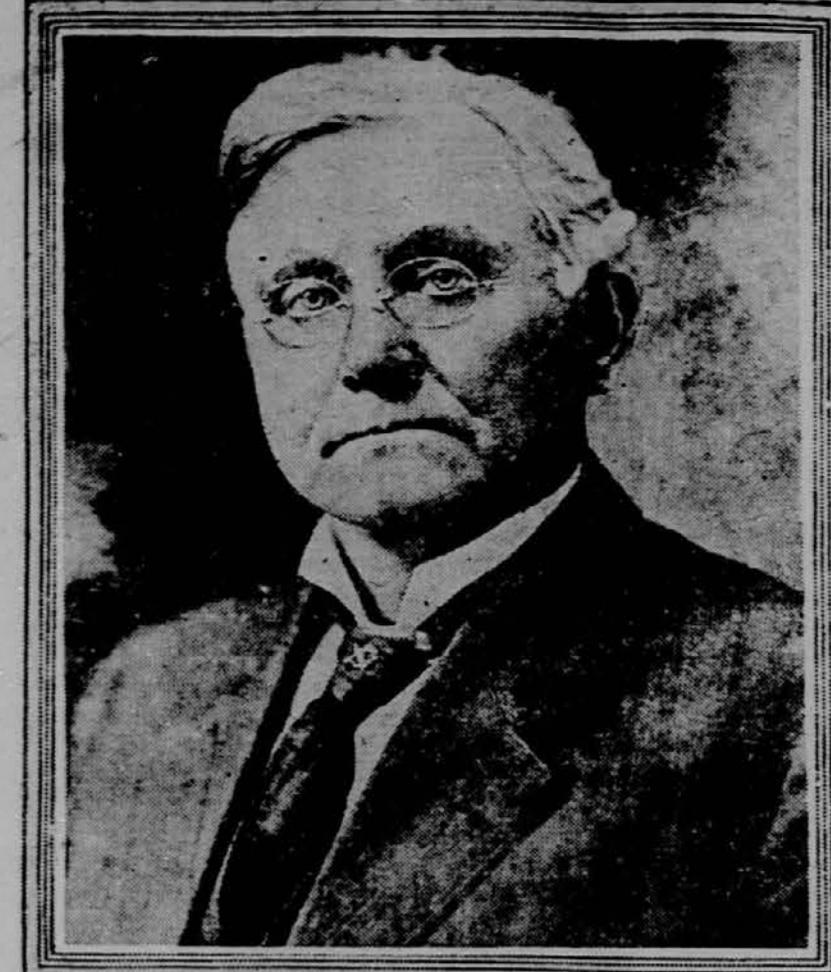
Za štiristo tisoč srebrnih kon in petdeset glav goveje živino bi Don Diego opustil namero, da izpremeni mesto v prah in pepel. Med tem ko je ta prijazni in dvorljivi poveljnik uravnal te posameznosti z eklektičnim angleškim governerjem, so Španci razbijali, pali, pili ter razgrajali na oni strašni način, ki jim je bil lasten.

Mr. Blood si je drzil priti navzdol v mesto, kakor hitro je nastopil mrak. Jeremija Pitt, kateremu je pozneje zaupal svoje doživljaje, nam je ohranil povest o tem v ladijskem dnevniku, iz katerega je vetr večji del moje povesti. Nimam namena ponoviti, kar je viden v sliški dr. Blood v oni noči. Vsé to je preveč nagnusno, podlo in naravnost nevjetno, kajti človeku se zdi, da je skoro nemogoče, da bi se mogel celo najbolj beštijalen človek pogreniti tako globoko v prepad peklenke okrotosti.

Kar je viden, ga je pognalo zopet z največjo naglico iz onega pekla. V neki ozki ulici se je zaletela v njega neka deklica, a na široko odprtih oči ter z razpletjenimi lasmi. Za njo, režeč se in prokljinajoč v isti sapi, je prihitel neki Španec v težkih škornjih. Skor je dohitel, ko se mu je naenkrat postavil na pot Mr. Blood. Doktor je mač poprek vzel meč nekega mrtvega na cesti, da se oboriči za vse slučaj.

(Dalej prihodnjih.)

BOGATIN V ŽENSKIH ŠKRIPCIH.

Slika nam kaže miljonarja Aso G. Clanderja iz Atlanta, Ga. Njegova mlada žena ga toži za ločitev zakona.

Strašni dnevi mojega jetništva.

J. Zupančič.

Naenkrat se je prebudovalo v kašči menitem poslopju ječe nenavadljivi, polni premoga. Ob osmih življjenje. Stopil sem k oknu, smo začeli nositi v vrečah prečkal, kaj bo. Čuvarji so bili semintja, glava vrata ječe neprenniferoma do dveh popoldne; se odprila na stežaj, na dvorišču ob dveh smo dobili po 60 kg čršči jezik, zavojakala stotnija zatega kruha in vroče vode; ob treh smo zopet začeli in nosili do šestih zvečer. Ob šestih so nas premisli nazaj v ječi.

Čuvarji so začeli zbirati jetništvo iz glavne ječe. Po pet, po deset so jih vodili na dvorišča; zvezanimi rokami na hrbitu so jih mokri, umazani, lačni, obupani, stavili v red, procesija je postala vedno večja. Nočna procesija je postala velika — pozneje smo zvedeli, da je štela stopetdeset mož — stotnija je naperila na nojo bajoneše, na celo so postavili prvo, v ozadje drugo strojno puško, vrata so se odprila in odšli so. Kam, zakaj? Strašne milične miši so mi težile glavo, podil sem ih proč, a so se znova vračale. Ne, ni mogoče! Stopetdeset v eni noči! Ta misel mi je stiskala srce kot ledena pest.

Med nami je bil poljski častni Novicki. Bila sva soseda. Mlad, energičen častnik, ki je svoj čas služil pri Kolčaku. Ko je zvedel, da je sovjetska vlada sklenila s Poljsko mir, da je ta zahtevala naj sovjetska vlada osvobodi vse jetnike-Poljake in jih pošlje na Poljsko, je napisal predsedniku črščijske protest in zahteval, da ga na temelju mirovne pogodbe pošljejo v domovino. Drugič so ga poklicali na hodnik, zvezali so mu na hrbitu roke, in ni se vrnil več. Protestiral je lahko na onem svetu.

Lakota ubija v človeku vsako poštenje, vsako moral. Jetniki, ki so hodili na drugo stran mesta, so iztovarjali iz ladij sol. — Kako so jo kradli in skrivali pred čuvaji, ne vem; videl pa sem večkrat, kako so se vračali zvečer v ječi, slaciли mokre obleke, sezvali čevlje, sol pa se je sipala od povsod. Drugi jetniki, ki so delali v mestu, so jo prodajali na trgu, kupovali krompir in kruh in nosili lačnim jetnikom. Trgovina je napredovala. Nekateri so že izbruhnilo peklo vso svojo grozo.

Jetniki so se prebudili, gledali so prestrašeno okrog. Nečloveško tajenje je ponehalo, slišali so se 17 posamezni stoki, krčeviti predsmrtni glasovi nesrečnih žrtev. — Nato je nastopila zopet grobna tišina, ki je bila tako strašna, da je mogoče opisati. Stopetdeset žrtev je požrla črščijska v eni noči samo tu! A koliko še drugaj! To je bil poslednji izbruh ječe te krvave gilotine ruske revolucije.

Neki dan smo iztovarjali z ladje star parni kotel. Nesreča je hotela, da mi je pri tem naporen delu strlo prste na nogi. Odpeljali so me z vozom v ječo. Utrjen od dela in bolečin na nogi sem kmalu zaspal. Ob dveh ponocih sem se prebudit. Jetniki mi bili v sobi, pred meno je stal čuvar, držal je v rokah moje prihranke in se mi režal v obraz.

Prvih dveh postejah so stikali drgi čuvarji. Jetniki so bili zaprti v denar, kruh in druga jedila. Denar so izročili komandantru ječe, ki me je zmagonsko in škornjikom, marsikom je kanila solza iz oči, pa nihče nam ni mogel pomagati. Na pristaniku reke Tom

so dali nekaj denarja sorodnikom. Tudi jaz sem bil "prišpelkuliral" nekaj tisočakov. Borili smo se z lakoto. Sirov krompir in kumare, stebla od zelja in skorje črnega kruha smo uživali z večjim veseljem kot pri nas počene piščance.

Neki dan smo iztovarjali z ladje star parni kotel. Nesreča je hotela, da mi je pri tem naporen delu strlo prste na nogi. Odpeljali so me z vozom v ječo. Utrjen od dela in bolečin na nogi sem kmalu zaspal. Ob dveh ponocih sem se prebudit. Jetniki so dvinajst zaproli. Bilo je najstrožje prepovedano gledati jetnike, ki so jih vodili na delo. Bili smo kot stekli psi. Ljudje, ki so nas srečevali po poti, so se izogibali, marsikom je kanila solza iz oči, pa nihče nam ni mogel pomagati. Na pristaniku reke Tom

so dali nekaj denarja sorodnikom. Tudi jaz sem bil "prišpelkuliral" nekaj tisočakov. Borili smo se z lakoto. Sirov krompir in kumare, stebla od zelja in skorje črnega kruha smo uživali z večjim veseljem kot pri nas počene piščance.

Neki dan smo iztovarjali z ladje star parni kotel. Nesreča je hotela, da mi je pri tem naporen delu strlo prste na nogi. Odpeljali so me z vozom v ječo. Utrjen od dela in bolečin na nogi sem kmalu zaspal. Ob dveh ponocih sem se prebudit. Jetniki so dvinajst zaproli. Bilo je najstrožje prepovedano gledati jetnike, ki so jih vodili na delo. Bili smo kot stekli psi. Ljudje, ki so nas srečevali po poti, so se izogibali, marsikom je kanila solza iz oči, pa nihče nam ni mogel pomagati. Na pristaniku reke Tom

so dali nekaj denarja sorodnikom. Tudi jaz sem bil "prišpelkuliral" nekaj tisočakov. Borili smo se z lakoto. Sirov krompir in kumare, stebla od zelja in skorje črnega kruha smo uživali z večjim veseljem kot pri nas počene piščance.

Neki dan smo iztovarjali z ladje star parni kotel. Nesreča je hotela, da mi je pri tem naporen delu strlo prste na nogi. Odpeljali so me z vozom v ječo. Utrjen od dela in bolečin na nogi sem kmalu zaspal. Ob dveh ponocih sem se prebudit. Jetniki so dvinajst zaproli. Bilo je najstrožje prepovedano gledati jetnike, ki so jih vodili na delo. Bili smo kot stekli psi. Ljudje, ki so nas srečevali po poti, so se izogibali, marsikom je kanila solza iz oči, pa nihče nam ni mogel pomagati. Na pristaniku reke Tom

so dali nekaj denarja sorodnikom. Tudi jaz sem bil "prišpelkuliral" nekaj tisočakov. Borili smo se z lakoto. Sirov krompir in kumare, stebla od zelja in skorje črnega kruha smo uživali z večjim veseljem kot pri nas počene piščance.

Neki dan smo iztovarjali z ladje star parni kotel. Nesreča je hotela, da mi je pri tem naporen delu strlo prste na nogi. Odpeljali so me z vozom v ječo. Utrjen od dela in bolečin na nogi sem kmalu zaspal. Ob dveh ponocih sem se prebudit. Jetniki so dvinajst zaproli. Bilo je najstrožje prepovedano gledati jetnike, ki so jih vodili na delo. Bili smo kot stekli psi. Ljudje, ki so nas srečevali po poti, so se izogibali, marsikom je kanila solza iz oči, pa nihče nam ni mogel pomagati. Na pristaniku reke Tom

32

BREZPLAČNO

Pošljemo mi našo slovensko patentno kašpotno knjizico. Pišite ponjo danes v slovenskem jeziku.

IME A. M. WILSON
JE ZNANO 32 LET.

V slučajih patentiranja iznjib in prodaje patentov pišite na zanesljive poslovne odvetnike same v Washington ter naslovite

A. M. WILSON, INC.

320 Victor Bldg.,
Washington, D. C.

vsaj majhno vsoto, vsaj toliko, da si kupim košček kruha, dokler me bo bolela noga in bom za delo nespodbogen.

"Molči, pes!" se je zadrl name, "ne, ta denar je za naše gladajoče."

Kako so postali ubogi lačni kmetje siti od tega denarja, sem zvedel potem, ko so me osvobodili. Komandant ječe je kupil metresi svileno obleko, plačal jaz za štirideset milijonov rubljev. Na prsih pa je nosil rdečo zvezdo, bil je komunist.

Dvakrat na teden je jetniška administracija dovolila sorodnikom, prinašati jetnikom hrano.

Materje, žene, sestre in bratje so nosili svojim dragim poslednje koščke, ki so jih odtrgali s svojih ust. Administracija je zbirala kravko in zavzamejo podarke, vzelje je zase vse, kar je bilo dobrega, kruh pa je razdelila jetnikom. Pritožba je bila lahko pripeljala jetnika na "kaščak".

Pretežna večina jetnikov so bili kmetji. Kdor ni mogel plačati državi davka, ki ga je ta zahtevala včasih več, kot je kmet prideval, so ga nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rablja.

M. E. T. P. E Z D I R
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

POŠLJITE PO BREZPLAČNI CENIK, V KATEREM JE NAKRATKO POPISANA VSAKA RASTLINA ZA KAJ SE RABLJA.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

